

॥ व. ति. ॥

॥ १ ॥

ॐ नमः श्रीवज्रसत्वाय ॥ ॥ समविषमाहसुखचसप्तत्रिंशत्तमो विषयश्च सुखं भवधर्मस्वभावस्थितस्वांगनादिचतुश्चक्र
रवं समयंचस्वरदादशस्वरमात्राश्चतुत्रिंशदाभ्युपेत्य अन्नकायवाक्चित्तचक्रप्रभेदस्थितानाचपीठादिकानां द
शांतां भुवमीश्वरं ॥ सर्वगसर्वयन्तुखरुत्तमयोग्यो मरूपं पराशानं ॥ श्रीहंस्कं परमनिर्द्वन्द्वितत्वरूपं पाञ्चदशं
ततिलकास्पर्शगो ज्वालभं ॥ कायत्रयप्रसरसंचितनाडीचक्रं ॥ नाथपरागम्यजगतः श्रवणार्थसौख्यं ॥ ॥ वसन्ति
तत्कावक्ष्ये योगपीठविनिर्गता ॥ सबाह्याध्यात्मरूपेण श्रीचक्रसम्भारकमात ॥ श्रीवज्रडाकिनीसिद्धास्वदेहे संभ
वस्थितां ॥ अतिसत्यरूचिनानुस्पृष्टावगमहेत्रव ॥ कृतिमं मण्डलतत्त्वा कृतिर्महोमकर्मच ॥ कृत्रिमाभासना

१

वपि कृत्रिमं जपमे ॥ कृतिमंसर्वमित्यादिस्वभावयोगरूपतः ॥ कृत्रिमापतिमावाप्तस्वरूपप्रतिपत्तये ॥ स्वरूप
प्रतिपत्तौ नुपकृत्या नैव कारणात् ॥ यथापार्थभिः केचित्कालोवाप्तुमुद्यते ॥ सृज्यते पारमागम्यप्रक्रि
यापितथैव सा ॥ यत्परादलादिकर्मालि कुर्वति कृतमाशया ॥ सर्वसाधून्वासाधुनतत्प्रयुक्तमयि स्फुटम् ॥
सकर्मप्रसनस्तत्रः तदनुसंविदोजनैः ॥ शब्दज्ञानायतनानुःमृतिभिः क्रियते यथा ॥ तथा कर्मनुसारेण
कुर्वति प्रक्रियान्तराः ॥ यत्नेन क्लेशमुत्थाप्य स्वरेतो विद्वन्ति हि ॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नानां गीमण्डलादिविधि क्रि
या ॥ विमोक्षार्हा हि को नैव परं रूपामकारणं ॥ निर्विकल्पान्नुदत्वं सविकल्पाच्च नो तथा ॥ अविश्वयपिज्ञा

॥ वति ॥

॥ २ ॥

नाडवेदेवमणीविनां ॥ स्वरूपतः क्रियाप्यस्तिकरकंचस्वरूपतः ॥ क्रियाकाकभावेनत्यक्तवंतुस्वरूपतः स्व
रूपं सर्वभेदानां अकारे संभवस्थितं ॥ अनवरगरूपेण रत्नानामिव सागरः ॥ अवहारसदालोके तद्विरुद्धं च लोकि
के ॥ अस्ति वा नास्ति वा चैव स्वरूपे नैव बुध्यते ॥ अनेनैव हि बुद्धत्वेनैव सतेनैव मुच्यते ॥ स्वभावमार्गमाश्रित्य स
र्वकुर्वन्ति मुच्यते ॥ ॥ इति श्रीवसन्ततिलकाय कृतिममण्डले होमयोगजयभावनाविधिक्रियायाः साधारणक
भावमवच्छेदो लिंगाणामपूर्वस्वरूपाख्याननिर्देशः प्रथमः ॥ ॥ अथाप्यननुदेशनिर्देशरूपादितञ्चात्मकस्य स्तब्ध
धात्वायतनस्वरूपस्य देहिनां देहस्य यथास्वदेवतारूपं कथयिष्यामि ॥ रूपं वैरोचनादिवज्रसूर्यसुवेदनाः

॥ यमनृत्येश्वरसंज्ञासंस्कारो बज्ररादत्तथा ॥ विशाने वज्रसत्त्वसुसर्वरूपासु हेरुक ॥ नेत्रं तु मोहवज्राप्य दृष्टवज्रा
भिधायुनि ॥ इष्या वज्रस्तथा धारारोगवज्रो मुखस्मृतं ॥ कायामात्सर्यवज्रं तु पञ्चैते स्थूलदेवताः ॥ सर्वायतन
धातुस्तु हेरुकः परमेश्वरः ॥ पातनी पृथिवी धातु रयधातु मारणी स्मृताः ॥ आकर्षणपिधानुसुवायुनर्तेश्व
रि स्मृता ॥ आकाशाधातु रूक्तसुषुप्तज्वालि न्यन्यतनां ॥ इत्येवं देहिनां देहस्कन्धादिदेवतात्मकः ॥ सुखदः स्व
तथा कर्म क्लेशादिकमुपेत्य वै ॥ उत्पत्तिभगमाश्रित्य भवनिर्वाणमाप्नुते ॥ ॥ इति श्रीवसन्ततिलका स्तब्धधात्वा
यतनस्वरूपतथागमकाय यथास्थितवैरोचनादिदेवतारूपाख्याननिर्देशो नाम द्वितीयः ॥ ३ ॥ अथाप्यतम

॥ व. ति ॥
॥ ३ ॥

स्य तथागतकायस्य कायवाकचित्तगता अधममध्यमोत्तमप्रभेदेन द्वारभेदं कथयिष्यामि ॥ एकमधमद्वारस्थस्य
चादिदेवतः ॥ नवश्रोतगतं द्वारं नवधापरिकीर्तितं ॥ अधमं कायिकं द्वारस्थं देवतनिर्मितं ॥ अपरं चतुर्विचद्वारं
वाचिकं मध्यमं स्मृतं ॥ अग्रेयं चैव वायुमं माहेंडवाहरो स्मृता ॥ चक्रेचित्तस्य संचारदुर्द्वयार्थं स्वधष्ठितः ॥ तृतीयं
मानसद्वारं चंद्रसूर्यप्रभेदतः ॥ प्रवेशाविशमा चैव द्वारं चोत्तमं भवेत् ॥ प्राधानमुत्तमं द्वारं अर्द्धद्वैपकीर्ति
तं ॥ अधोद्वारेण विज्ञानमूर्द्धद्वारेण धावतः ॥ वैरोचनादयो बुद्धेर्द्वारेण स्थिताः ॥ अधो व्यवस्थितिते स्वां
दुर्द्वारा तु विसर्जनं ॥ आवाहनविसर्जरागत्यागतिप्रवर्तनैः ॥ त्रैयधिकास्त्रसंयुक्ता इति कर्मयोगमातराः ॥ पुन

३

नोचरिहृत्तोचणरादोषस्वभावतः ॥ सुखदुःखस्वयानसुमिच्छाः सहजस्वतः ॥ इति श्रीचरित्तिलकायां स्कं
धधात्वायतनात्मकतथागतकायद्वारभेदात्माननिर्देशतुनियः ॥ ३ ॥ अथान्यतमस्य तथागतकायस्य द
शपीठादिभूमिदर्शयिष्यामि नवश्रोताशयानाद्यो नवद्वारेषु संस्थिताः ॥ दशमिभागमध्ये तु तासां श्रेष्ठतरावराः
॥ ललाटस्थानमारभ्य हंकारचक्षुर्निर्णयं ॥ श्रवणोच्चैश्चित्तानि द्वात्रिंशद्वयमिच्छां ॥ स्मृतापिठादिरूपे
रासवाख्याभ्यन्तरे स्थिताः ॥ रेचय्योद्योतुयोगिनो भूचर्योपितथावराः ॥ पार्श्वपातालवासिन्यः सर्वास्मात्तासु
संस्थिताः ॥ कायवाकचित्तचक्रेषु स्थामानरप्रभेदतः ॥ चतुर्विंशतिभेदेन पीठादिदशनाडयः ॥ यथास्थान

॥ व. ति. ॥
॥ ४ ॥

स्वरूपेण भिद्यन्ते सहजे स्थिता ॥ एता एष च समाख्याता मुदिता यानुभूयः ॥ आलये बोधिसत्त्वानां मित्रियादि
स्वरूपिना ॥ आलयेः सर्वबुद्धानां स्वर्धादीना विशेषतः ॥ बुद्धानां बोधिसत्त्वानां बुद्धत्वावाहिकापराः ॥ दार्ष्टिक्यो
धिचित्तानां यदायांति ह्यूर्णातां ॥ तदा समुत्तु बुद्धानां बुद्धत्वं निकटं भवेत् ॥ स्वदेहं चैव बुद्धत्वं स्थितं नाप्यत्र कुत्र
चित् ॥ देहदं मयत्र बुद्धत्वं भजानेनार्हते मत्तं ॥ पीठं च यो पपीठं च क्षेत्रे यं क्षेत्रं मेव च ॥ दं दोहे सुतथा चान्यदुप
दं दहमित्यपि ॥ मेलापकस्तथा चैव उपमेलापकस्तथा ॥ इमं नो य इमं शान्त्र्यपीठादिदशभूमयः ॥
इति श्रीवसंततिलकायां तथागतकायगतनवश्रोतो भगवन्महागता नदी दशपीठादिभूमिमुत्पत्त्याख्याननिर्देशश्च

४

तुर्थः ॥ अथाप्यतमस्य तथागतकायस्य नवश्रोतभगवन्महागता नदी स्वरूपदशपीठादिभूमिपारमिताकायवाक्
चित्तचक्रगतस्थानांतरभेदेन भेदं कथयिष्यामि ॥ शिरोमलयदेशस्तु शिखाजालंधरे तथा ॥ ओदियानस्तथा चै
व दक्षिणकर्णमुच्यते ॥ अर्बुदः पृष्ठवंशस्तु वल्गारपीठं संज्ञकं ॥ गोडश्च शितथाज्ञेया वामकर्णस्वरूपिका ॥ लामे
श्च समाख्याता भुमधोत्वध्वचक्षुषी ॥ देवीकोपस्तथा चान्यौ वारुमूले तु मालवः ॥ इत्यवमुपपीठस्तु चित्तचक्रे
व्यवस्थिताः ॥ एते चरीनां समाख्याता स्थानविशेषरूपिणः ॥ कामरूपमेतं कुक्षौ स्तना ओडुपकीर्तिताः ॥ एतौ क्षेत्र
समुदिष्टेनाभिस्त्रिशकुनिर्मतः ॥ कोशलोनासिकाग्रचुत उपभ्रममुच्यते ॥ कलिङ्गे तु मुखप्रोक्तं लंपाके करारम

॥ च. ति ॥
॥ ५ ॥

अथ के ॥ हं दोरुमिति विख्याता हृदयं कांश्चिदुच्यते ॥ मे देहिमालयं चैव उपहं दोरुमपि ॥ इत्येवं सर्वदिशानुवाक्य
क्रमं व्यवस्थिता ॥ भूचरीनां समाख्याता स्थानविशेषरूपिणी ॥ चेताधिवासिनी लिङ्गे गुडं तु गृहदेवताः ॥ एते मेला
पकः प्रोक्ता मुहूर्तौ एव उच्यते ॥ जंघाद्वयं तु विख्यातं सुवर्णदीपसंज्ञकं ॥ उपमेलापकश्चैव अंगुल्यां नगरस्यता
॥ सिंधुसुपादयश्चैव श्मशानसमुदाहृतं ॥ अङ्गुष्ठं नृमहोक्ताः कुलताजानुच्यते ॥ उपश्मशानमेतं त्रयी
हादिदशभूमयः ॥ एताः स्वदेहजाः सर्वाभियन्ते स्थानभेदतः ॥ सवाह्याभ्यन्तरे स्थायवुद्धानां दशभूमयः ॥ का
यवाकश्चित्तचक्रेषु चतुर्विंशतिभेदतः ॥ स्थानानि सर्वनाराणां समाख्यातानि सर्वतः ॥ एषु स्थानेषु डाकिं

मा ४

यो नाडिरूपेन संस्थिताः ॥ इति श्रीवसंततिलकाद्या मीठादिदशभूमिदेशभेदनिर्देशपञ्चमः ॥ ५ ॥
॥ अथाप्यतस्तथागतकायस्य यथा स्थानगतनाडीचक्रं सूचयिष्यामि ॥ स्वहृत्तथ्ये गतपद्ममष्टपत्रसकर्णिकं
॥ तस्य मध्यगतनाडिज्वलवह्निस्वरूपिका ॥ कडलीपुष्पसंकाशालम्बमानामधोमुखी ॥ तस्य मध्यस्थितो
वीरसर्पधंस्कूलमात्रकः ॥ ऊंकारोणाहृतबीजश्रवंतुखारसन्निभम् ॥ वसन्तरितिख्यातो देहीनां हृदिर्नंद
नः ॥ बह्वानरूपात्रवारहीतिलकास्मृता ॥ कर्ममाहृतनिर्दूताज्वलतीनाभि मण्डले ॥ वसंतप्राप्य संतुष्टा समा
त्मा व्यवस्थिताः ॥ एष श्रीहेरुको वीरः वसन्ततिलकास्मृता ॥ योगिनीरूपमादाय संस्थितसचराम्बरे ॥ कायवाक

॥ व. ति ॥

६

चित्तभेदेन त्रिविधो ह्यरनिर्गमे ॥ गत्यागतिं करोत्येष सर्वदेहेऽवस्थितः ॥ नाभौ वंकाररूपेण ह्रस्वसुपरिकीर्तिताः ॥
हृदयेऽपि हि हुंकारौ दीर्घमात्राद्वयस्यतः ॥ कण्ठेऽङ्काररूपेण त्रिमात्राः प्रुत उच्यते ॥ ललाटे तु हुंकारेणैव नाभे विंश
अनाहताः ॥ पृथिव्यादिमाहाभूताश्चतुश्चक्रप्रभेदतः ॥ चतुसंध्यामधिस्थाय चतुःशरणसमुद्भवः ॥ चतुरांगं दक्षपासु
चतुर्योगपरयणः ॥ परमानंदरूपेण क्रियाकारकभावतः ॥ श्रीवज्रसत्वरूपेण कीर्तयिष्ये यथा मुहं ॥ दत्त्वा ननु च
तुष्टेऽपिऽपितुर्दिशुऽवस्थिताः ॥ चतुश्चक्रभूतनायसु चित्तवज्रपदे स्थितः ॥ डाकिनी तु तथारामा खण्डरोहा तु
रूपिनी ॥ दिक्षुऽवस्थितानां चतुश्चक्राणां गतामपि ॥ पञ्चामृतवदस्ता तु तत्प्रजापत्यां गताः ॥ चतुष्टयेऽ

६

ति विष्णोः तालद्रुपा एव भावतः ॥ इति देहस्य हृत्मध्येऽथ चतुर्नायोऽवस्थिताः ॥ कायवाक्चित्तचक्रेषु चतुर्विंश
सुदाहताः ॥ यीठादिभेदमाश्रित्य स्थानस्थानेऽवस्थिताः ॥ शिरसस्तु समुद्भूतानां च शिरसि जायताः ॥ रजसत्वर
माहूपास्तासां मध्ये तु नायिकाः ॥ पुल्लिरेतुश्चण्डारव्यानखदन्तवहास्यताः ॥ जालंधरे तु चण्डाक्षी देशरामवहान
था ॥ ओदियाने महापीठेऽवस्थिता ॥ दक्षिणेऽपीठे माश्रित्य स्थिता त्वामलधारिणी ॥ अर्बुदे तु महानागा डाकि
नी पिशिता सिनी ॥ चतुश्चक्रसमारब्धा ता डाकिन्यः पीठनायिका ॥ तालद्रुपा तु यातरी गोडावर्ज्याऽवस्थिताः ॥ वी
रमतीति विष्णोः स्थिता सा दृढरूपतः ॥ तामेश्वरे तु जानाडी प्रसिद्धा खर्वरीतिता ॥ अस्थिमाराऽवस्थादि स्थिता क

॥ वंति ॥
॥ ७ ॥

ठिनभावतः ॥ देवीकोटेनुयानाडीमृडलंकेश्वरीमता ॥ वृकंवह्निसनित्यंसर्वदेहोधिवासिनी ॥ मारवेतिद्रुमछायाह
दयेस्थाजिनेश्वरी ॥ उपपीठसमाख्याताडाकिंमोयोगमातरौ ॥ चित्तचक्रेतुखेचर्यःपीठोपपीठसंस्थिता ॥ ओडेपि
तावहनाडीमहाभैरवीकास्तताः ॥ एतेक्षेत्रसमुद्दिष्टेडाकिंमोयोगमातरौ ॥ त्रिशकूनौसमुद्रतावायुवेगासस्रसा
॥ अंतमानाकुलादिआतुराभधीतुकुशले ॥ उपक्षेत्रसमुद्दिष्टेडाकिंमोयोगमातरौ ॥ त्रयामादेवीकलिनेतुपार्श्वे
तंतुसमाश्रिताः ॥ उदरस्थामुभद्रावैलंकाकेपरिकीर्तिता ॥ द्वादोहचसुविख्याताडाकिंमोयोगमातरौ ॥ हृदयकर्तृवि
काश्रिस्थाविष्टांवह्निसर्वदा ॥ शीमातमध्यगावापिहिमालयखगनना ॥ उपदंडोहचिरव्याप्तौडाकिंमोयोगमा

तरौ ॥ कायचक्रेसमूहताहृदयस्थिताः ॥ पेशाधिवाशिनीसस्थाश्लेषराचक्रंवेगिनी ॥ यूथंवह्निसानित्यं
हृदेवतसंस्थिता ॥ खराडोरोहेतिविख्याताडाकिनीधरमेश्वरी ॥ मेलापकेषुविख्यातौडाकिंमोयोगमातरौ ॥ सौरा
ष्टेलाहिताख्यातासौर्दिनीडाकिनीमताः ॥ एतेदवाहिनीनाडीसुवर्गाद्विषेसंस्थिता ॥ समाकुलासुदिष्टांगीमतासा
चक्रवर्तिनी ॥ उपमेलापकपोस्ताडाकिंमोयोगमातरौ ॥ नगरेषुसुवीराखमदस्थीस्फुरदहिनी ॥ सिंथौमहाव
हावृत्ताख्यातासकासादश्रुवाहिनी ॥ अमशानेसंस्थितेयडाकिंमोयोगमातरौ ॥ श्वेतंवह्नितयासुखांमरेनुचक्र
वर्तिनी ॥ कुलतायामरुवीर्यावालसिंहानवाहिनी ॥ उपमशानसंस्थौचडाकिंमोयोगमातरौ ॥ कायचक्रेतुडा

॥ व. ति. ॥

॥ ८ ॥

किं यौवाख्येणालवाशिनी ॥ पूर्वस्मिन्वालि केदारे डकिं यश्च चतुर्विधे ॥ तत्कोराभागमाश्रित्यस्थिता च परतथा
मूलदारे तु काकाश्या उलुकाश्या द्विनियेका ॥ श्वानाश्या तृतीयेपि शूकलाश्या चतुर्थके ॥ कोरोषु यमडा नीवा. यमइ
तीतथैव च ॥ अनंतरमहाभीमा विस्माता यमदुष्टिणी ॥ चतुर्थपि च विस्माता सुभीमा यममर्थनी ॥ इत्येतावजुयो
गिन्यानाडी ह्येतास स्थिताः ॥ चित्तचक्रे स्य योगिन्यः सप्तत्रिंशदुदाहृताः ॥ पुत्राचारमिता ह्येताः शरीरेण व्यस्थि
ता ॥ ॥ इति श्रीवसंततिलकायां तथागतकायसप्तत्रिंशन्नाडीचक्रे चैव स्थानानि निर्देशवष्टमः ॥ ॥ अथाभ्य
तमस्य तथागतकायस्य नाडीचक्रे सप्तत्रिंशदो धियासि कधर्मविभुदिकथयिष्यामि ॥ कायानुसू. सुपस्थानं डा

किं नीवेदमानुसू. सुपस्थानं नामा ॥ धर्मानुसू. सुपस्थानं खंडोरोहा चित्तानुसू. सुपस्थानं ह्यिनी ॥ छंदउर्ध्व्यादप्रच
रुदाली र्ध्व्यादश्रुताशीमीमासा उर्ध्व्याद ॥ प्रभामती चित्तोर्ध्व्यादो माहनासा ॥ भुद्धेदियं वीरमती चिर्यति
यश्च सर्वश ॥ स्मृतेदियं इमकाया प्रज्ञादियं सेरावती ॥ भुद्धावरं महाभैरवी वार्यवलनायुवेगा स्मृतिवलसलभ
क्षीसमाधिवलं स्यामादेवी प्रज्ञावलं सुभडा ॥ समाधिसं बोध्यै ह्यकर्णा वीर्यसं बोध्यं गं खगानना ॥ धीनिसं बो
ध्यं गं श्रुतवेगा प्रज्ञादिसं बोध्यं गं खराउरोहा धर्मप्रतिचर्यं सं बोध्यं गं सौखिनी ॥ स्मृति सं बोध्यं चक्रवर्तिनी
उपेक्षा सं बोध्यं गं सुवीरा ॥ सस्य गृहिष्टिं महावला सम्यक्त्वं कल्पश्चक्रवर्तिनी ॥ सम्यक्त्वं महावीर्यं सम्यक्कर्मा

॥ वं ति ॥

॥ ८ ॥

तत्काकाशासम्पत्तं जीवतुकाशा सम्पत्तं भ्यामांमेश्वानाशासम्पत्तं तिभ्रकलाशा ॥ अनुपन्नानाधर्माणां कुसला
नामुत्पादनयमडाती उपयन्ना नां कुसलानां संलक्षणां यमइती ॥ उत्पन्नानां कुसलानां धर्माणां प्रवारनं यम
इष्टिणी ॥ अनुपन्नानामकुसलानां धर्माणां उत्पादनयममथनीचेति ॥ इति सप्तविंशदोषाक्षिकधर्मविशुद्धा
शरीरगतानां देवतावर्णभुजसंस्थानमाश्रित्य संस्थिताः ॥ इति श्रीवसन्ततिलकायां नाडीचक्रसप्तविं
शतबोधियाक्षिकानविशुद्धानिर्देशसप्तमः ॥ ७ ॥ अथाप्यनस्यतथागतकायस्य मण्डलहोमजोग
जपभावनाविधिक्रियांसवाद्याध्यात्महोरासप्तवक्ष्यामि ॥ सप्तविंशत्तारुबोधियक्षस्थधर्मलक्षणैः ॥

८

देवतोहं कथ्येयं तु नादीह्ये सुसंस्थिताः ॥ शरीरं मण्डलम् च तर्हीरयथोदितं ॥ अष्टादिस्वाङ्गभूतैस्तुल्यं भक्तैर्विधृतस्थि
तः ॥ समत्वात् सर्वभावेन चतुरस्रं प्रकीर्तितं ॥ कायवाकचित्तरूपेण त्रिचक्रात्मकमुच्यते ॥ गिरिमष्टकं किञ्चैकेभ्य
रंभादिभ्यश्चाक्रम ॥ गुरुपूर्वक्रमेणैव सुतन्त्रमण्डलं दितम् ॥ स्थितपादतरेवाद्युभैरभोधनुराकृतिः ॥ स्थित
स्त्रिकटदेशे तु स्त्रिकोणे ज्वलनस्तथा ॥ वर्तुलाकाररूपा दिवसं तुदरे स्थितः ॥ हृदये पृथिवी चैव चतुरश्र
समन्ततः ॥ हंकारदण्डरूपो हि सुमेरुगिरिराकृता ॥ तद्विरोभागसंस्थे तुषट्त्रिंशत्तलपंकजं ॥ स्वरमञ्जन
संभ्रतं द्वाविंशद्वोधिमनसं ॥ यत्र मध्ये गतं येन चन्द्रमण्डलमुच्यते ॥ स स्त्रिकंतु शिरोभागे स्थितं यत्तडवाहृतं

॥ व. ति. ॥

॥ १० ॥

॥ तस्य मध्ये तु हंकारो तस्य रूपो ह्यनागते ॥ तत्फलं सर्वलोकानां स्थितानां च चरामना ॥ स्थितं तद्विजतपेराव्यक्तमव्यक्तं रूपतः ॥ सर्वेषां देहिना रूपं तस्मादप्युत्तमादितः ॥ अवेदमृतरूपेराव्यवस्थितमहर्निशं ॥ तेनैव भिद्यते नादो वह्निस्तोषकारिणा ॥ स पूर्णमण्डलं तेन भवते च न संशयः ॥ तदेव मण्डलं सुकंचलं नासारमुत्तमम् ॥ तद्गुह्यं तिलातीति शरीरं मण्डलं मतं ॥ सप्तत्रिंशमहानाडी च कं हि मण्डले मतं ॥ बोधिवित्तं माह्वरत्नं मण्डलं तत्त्वमण्डलं ॥ बाह्याभ्यन्तररूपेराव्यवस्थितं ॥ बाह्यं तु रूपशब्दादिवाह्यं द्रव्यप्रवर्तनं ॥ अभ्यन्तरे तु शुक्लादि सिद्धद्वयं व्यवस्थितं ॥ बाह्याभ्यन्तरे नैव बोधिवित्तेन वज्रिणां ॥ स्थूल सूक्ष्म सूक्ष्मरूपेराजगद्भुस्वरूपिणां

राम
१०

॥ बुद्धानां बोधिसत्त्वानां समग्रार्थो दिने न तु ॥ तत्तन्नी हेव बुद्धत्वं स पाप्यमण्डलादतः ॥ आवकानां च बुद्धानां प्रत्येकानां तथैव च ॥ बुद्धादीनां च देवानां निष्यति मण्डलादतः ॥ अभ्यन्तरे तु अग्नौ वा ह्येव रूपदिभिस्तथा ॥ हविभिः क्रियते होमः प्रज्ञाग्नौ तु हो ज्वलः ॥ बुद्धाय तनूनां स्तब्धादीनां विशेषतः ॥ देवतारूपिणां तेषां डाकिनीनां तथैव च ॥ योगपूजासमाख्यानां तेन ते पूजिता यतः ॥ शिरः कपालमेतन्न हविर्भोजनमुच्यते ॥ श्रुवन्ते रसनाद्याः ता हृत्कललनात्मिकां ॥ यतीति मुखमुर्दिष्टं कुर्याच्च नाभि मण्डलं ॥ कममार्हतनिर्दिष्टो बुद्धाग्निचक्रे स्थित न दंतु मंत्रमित्युक्तं जयमावर्तनं भवेत् ॥ भावना प्रतिभासस्तु मण्डलादययोगतः ॥ सहजा रूपमेतन्न जिनाना

॥ वति ॥

॥ ११ ॥

मण्डलदिकं ॥ आचार्यचित्तराजस्तु मण्डलध्याशरूपतः ॥ सर्वमंत्रैवमन्त्रममेवमादियथादितं ॥ इति श्रीवसन्त
तिलकायां मण्डलहोमजोगजपभावनाविधिक्रिया निर्णयनिर्देशाष्टमः ॥ ८ ॥ ॥ अथामृतमस्यतथागतका
यस्यमंत्रैश्चकेन्द्रांकथयिष्यामि ॥ त्रिकोणमण्डलं रम्यं वज्रावलिचिनिभृतं धर्मोदयेति विष्णुतं योषितं भग
वत्पि ॥ तस्यमगतं यममृष्टयत्रसकनिकं ॥ तत्रालिकालिसमिध्या अष्टौवर्गाव्यवस्थिताः ॥ कुर्वन्तिकर्मसंघा
तं सत्तत्प्रेरादेहिनां ॥ पंचादशशरणेष्वेव वेदादिसंस्थितानि वै ॥ मंत्राणां चैव तंत्राणां शास्त्राणां वा ह्यरूपिणां
॥ एतामेव स्वरूपाणि नाम्यदमोस्तिकं ज्ञान ॥ अकचटतपयशः वर्गुरेतानि पंचासदशनामानि ॥ वज्रास्त्रोप

११

मगतानि षड्दिक्षु विदिग्गतानि ॥ एषां मध्ये तु किंजल्के विद्यते परमेश्वर ॥ अष्टाभिर्वर्गकैश्चैव वे
ष्टितः परमाक्षरः ॥ अकारसर्ववर्गाणो महार्थो वर्गनायकः ॥ अतएव समुद्रनामसर्वमंत्रास्तु देवताः ॥ यास्तुं जन
यादतले गुणिकायालय आङ्गुलास्त्रैज्योदरचारिसूत्रकगताकर्मनुगाः ॥ सिद्धयः यासर्वा सुमहदयस्त्वभ
वने सत्संचकामावितास्ता चर्गष्टक मध्यगान्तरवर्गान् विष्णुनिवर्गान् सकान् ॥ यः कश्चित्सुसरोवाचा जननां प
तिपद्यते ॥ स सर्वो मंत्ररूपो हितस्मादेव पुजायते ॥ नादो हि मंत्रस्तु स सर्वेषां तु शरीरिणां ॥ विश्वगुं धिमा ह्यथा
नाधर्मरत्ने विनिश्चयत् ॥ न कश्चित्प्रियतो मंत्रः सिद्धार्थस्तु व्यवस्थिताः ॥ अनुत्पन्नस्वभावस्तु मंत्रवर्गेश्वरपरं

॥ व. ति. ॥
॥ १२ ॥

॥ इति श्रीचरित्तिलकायां मंत्रेष्वाख्यानमिर्देशो नाम नवमः ॥ १२ ॥ अथान्यतमस्य तथागतकायस्य धर्मसं
भोगनिर्माणत्रिकारूपेण महासुखज्ञानं प्रवक्ष्यामि ॥ शिरोनाभिगतं चक्रमेकाराकृतिसंस्थिता ॥ हृत्कंठं च ग
तं चक्रं वंकारादृशं मतं ॥ नाभिमध्ये स्थितं पंचतुषष्टिदलान्वितं ॥ द्वाविंशत्सु दलं पद्ममूर्द्धिमध्ये अवस्थितं ॥ कंठे
मध्ये गतं चापि पद्मत्रयोदशं च दं ॥ हृदये पितृभ्यो वमस्य पद्मदलान्वितं ॥ चतुषष्टिदले चैव निर्माणं परिकीर्त्ति
तं ॥ अष्टदलमहापद्मं धर्मकायप्रवर्तते ॥ षोडशारेण संभोगद्वित्रिंशद्वेदकेन च ॥ महासुखमहाज्ञानं स्मृता
स व्यवस्थितम् ॥ निर्माणचक्रमध्ये तु वर्गाष्टकं निवेष्टितं ॥ वर्णानामग्ररूपोत्पादकारपरमायुः ॥ धर्मच
क्रेतुर्विरम्यतोऽङ्गकारेण हतं मतः ॥ पञ्चशरसमायुक्ताः यस्मिन् वै विभूयिताः ॥ संभोगचक्रमध्ये तु उक्ता एव

१२

रादीपकः ॥ चतुर्भुजैर्गर्भाभितु समतायान् परिवारितः ॥ महासुखमहाचक्रं कंठे विन्दुसूचकः ॥ चन्द्रसूर्योत्त
विरम्यतोऽर्धे तु वामदक्षिणे ॥ कण्ठे दक्षिणे वामे तानाडी संभोगकायकी ॥ नाभिमध्ये तु विभ्रां अधोमुखी
सदावहा ॥ नाभेरुद्धं तु यानाडी वरुत्सुर्ध्वमुखी तथा ॥ कंठमध्ये तु विभ्रान्नारकावहा प्रकीर्त्तिता ॥ मधुश्रुङ्ग इति
ख्यातारक्तसूर्य इति स्मृता ॥ हृदये समारूढौ अर्द्धद्वयं समासृतौ ॥ एतौ हि चन्द्रसूर्यौ दोनाडी द्वयं प्रकीर्त्तितौ
॥ वीरगां डाकिनीनां तु गत्या गतिनिवन्धनौ ॥ अष्टमनादयाधौ तु स्वप्नप्रबोधयोः स्थि ॥ वामदक्षिणयोर्ध्वे तु
स्वरादादृशं स्थिता ॥ उर्ध्वमुखी समाख्याता ककारादिस्वरहता ॥ अधोमुखे तु यथाश्रयेऽङ्गकारादिभिर्भोजिता

॥ व. नि. ॥

॥ १३ ॥

॥ क्षकाराक्षरसंयुक्ता अधोभागे तु वेष्टितः ॥ यदा करे म हाराग ह्येरा चंद्रमा स्थितम् संभोगस्तु तदा रज्ज्वात् कुक्षानां
काय उन्नतः ॥ नासा ये तु तदा चासौ वृक्षा ये तु तदा स्थितः ॥ अष्टंगस्तु संभोगः कायोऽपि न यदा भवेत् ॥ भगवन्मध्ये
गता वासो स र्षय इति विस्मृतः ॥ सूर्यरूपसमाख्यातो निर्माणा काय उन्नते ॥ कुक्षानां बोधिसत्त्वानां स्फुरांते
न जायते ॥ यमनृपेभ्यः राज्ञा य स प्रकाशय योगवान् ॥ तस्मिन् अष्टंगते नाभौ निर्माणा कायके ॥ यत्त संवो
धि चित्ताख्यपि लोभं मना विलं ॥ संसारमार्गविधिर्न प्रपन्नो प्रशमं शिवं ॥ निदं ह्यपरमं शुद्धं श्रीवज्रसत्त्वस्व
रूपकं ॥ श्रीहं रुक् इति रज्ज्वा तं तत्त्वस्तु गुणरूपकः ॥ हासदर्शनया श्याप्ति तं त्रय अवस्थित ॥ रागचेव विरागं

१३

च वर्जयित्वा घृण स्थितं ॥ सर्वनाडी समायोगात्किं नीजालसम्बरं ॥ रहस्यपृथिवी धातौ धरमेपि जल तथा ॥ रह
स्य त्वनलाग्ने तु वायो सर्वात्मसंस्थिता ॥ सदा स्थितमिदं प्रोक्तं सर्वबुद्धात्मसंवरं ॥ अथ वा दर्शय ह्येरा समता मां तथे
वच ॥ प्रत्यक्षरा बोधे च कृत्यानुस्थान के तथा ॥ सदा स्थितमिदं प्रोक्तं सुविशुद्धत्वभावकं ॥ वैरोचने तथा चै
व अथ वा रत्नसंभवे ॥ अथ वा चा मिता भावो यदा मोघैः सदा स्थितं ॥ यंचामृतमयं पिंडं विंदु रूपा मनोमयं सुवि
शुद्धं महाज्ञानं सर्वदेवीत्वरूपकं ॥ वज्रसत्त्व इति ख्यातं परं सुखमुदाहृतम् ॥ स्वयं भू ह्यमेतं तु धर्मकाय प्रकी
र्तितम् ॥ अस्मैव सहजा प्रज्ञा स्थिता तदुपधारिणी ॥ कर्ममारुत निर्मूला ज्वलति विपुलत समप्रभा ॥ देव

॥ व ति ॥

॥ १४ ॥

तयो गकालेषु रोमकुपाग्रसंधिषु ॥ निश्चरंति दिशः सर्वा लज्जयंति सुरमुगान् ॥ हृदये धर्मचक्रे तु ग्धासंभोगच
क्रतः ॥ नासारं धेनुं शनिं शुक्रं मय दक्षिणे न सममतः ॥ उरगं कोशगतं नापि रंध्रे न दशदिशु वै ॥ बुधनां बोधिसत्त्वा
नां नासारं धेनुं वामतः ॥ प्रविशेति गिरव्यं चक्रं समादक्ष्य विविचक्रम ॥ पूर्वोक्ते तेन रंध्रेण शिखार्यविषयेषु
नः ॥ दग्धानां चैव बुधानां प्रानंदं जनयसु नः ॥ नाभिं मण्डलमागम्य स्थिता वति पूर्ववत् ॥ इति श्री वसन्त
तिलकेभ्यो धर्मसंभोगनिर्मातृकाय च यो लिंगन पूर्वक श्री हेतुक वसनवज्रवाराही तिलकास्तुता गता ग
तितंत्रमंत्रज्ञानगुह्यानि निर्मानसंभोगधर्ममहासुखचक्रगतपञ्चतुष्टयसुरदारदशमात्राचतुष्टयं शद

१४

क्षरस्वस्त्युपसर्गवर्तितथागताख्यानदशमः ॥ १० ॥ ॥ याशलां जनयादनेपगुनिकातालनयशांगलां वैलो
कोदरवर्तिसूत्रकगताकर्मानुगाः सिद्धयः यासर्वालुमर्ह्ययः ॥ स्वभवने सत्यंचलकाचितस्ताः सर्वा कलिना व
संततिलकायोगप्रभावेदिता ॥ इति चर्मावृत्तिश्री कृष्णचार्थेण गुह्यदेशमागम्य श्री हेतुकभट्टास्क
स्यादेशाच्च स्वप्नगतमधार्थश्रीचक्रसंवरणद्वारेण नसेवाद्याभ्यंतरं रूपम् ॥ स्वल्पधानतो चास्ती कृत्यम
न्दमभ्यायोगावबोधयसुचितयंवसनतिलकेति वज्रवाराही देवी च वसंतश्री हेतुकादशोदसनतिलकेति
महाभिधानं गुह्यं व्यापिति ॥ इति श्री वसंततिलकसमाप्तः ॥ ॥ अभिमस्तु ॥

ॐ नमो बुद्धाय ॥ नत्वापेतासनस्थं त्रिनयमहितावक्रमार्त्तगात्रीवागहं मूलदाम्पांसयदि विरलितं नागनाथं परा
 भ्यां ॥ सेवेः खड्गपाशौ नरकमृजशिरोवासंशेभिश्चतुर्भिः सखैः कर्त्तित्रिभूलः परमुडमरुकं विधृतं हेरुकारं
 ॥ तत्ताधनमहं वक्ष्ये गोपितं स्नेहभाषया ॥ चक्रसंवारगुह्यार्थसिद्धिमंत्रसमुच्चयं ॥ हृदी नुवीजभाष्यैः
 समाहृतानमुपागता ॥ पुनसंपूज्य सर्वपूजाभिः पठेदुत्तत्रयादिकं ॥ विभज्य सकल संभूय स्वाशसूर्यवज्रं
 निगत्य अकितीवैः कुर्यात्किलादिकं सुवीः खधातौ चित्तयेधीमान् ॥ चतुर्भूतविभानां सर्वभूतसमाख्ये
 नयतो विधाश्रयो भवेत् ॥ तस्यायकुमः ॥ सायात्यलिकाचैव शेषं भुक्कशिरासुतः ॥ महाशंखमयंकुर्यात्

१५

दत्तयंकुडयस्यतु ॥ चतुर्भुजं चतुर्वक्त्रं भावतलसंतुजंतथा ॥ सितदेहमहाक्रोधावजुधराकुल्लिङ्गितं ॥ कपाल
 मालिनं वीरं भस्मगात्रानुलेपनं ॥ इषदृष्टा कपालानारम्यमहाप्रेतकृतासन ॥ जिनरत्नमहामेघं विस्फुरंतं
 समन्ततः ॥ घट्टमुडालं कृतं देहं जटामकुटमौलिनं ॥ असितंदक्षिणं वक्त्रं वामस्तम्भयानकं ॥ मूलमखं महा
 खेतं यश्चिमकनकोज्वलं ॥ कालमसुजयं चैव अङ्गखड्गयोजितः ॥ कपालचापघातश्च वस्त्रेण खीनियोजि
 तं ॥ तस्य प्रज्ञामहाघोराखण्डमंडितमेखला ॥ कपालं त्वं तु संपूर्णतद्वर्णयुधधारिणी ॥ गिरिगह्वलकं जघ
 मरोदधितटेपुवा ॥ आदिसिद्धिस्तशाने च तदनुमराडलमारभेत् ॥ संपूतः सपुटीभावंवज्रभंखलमुच्यते ॥

वज्रेण भेदयेत् पुमं पिच्छि कुरु मयेततः ॥ अक र्वयेदं कुजे नैव क्षोभन सुपलेन तु ॥ यस्य ते वज्रमेवा कं विधिना स्मर
 रयेततः ॥ आवेध सरस यो ह्य डवी भूतं स विद्याया ॥ मंठ मंठान संयोगा दुर्म काय यथा तथा ॥ सर्व बुद्धा समाजेन
 चोदयामा सुमालयु ॥ उं महा सुख वज्र सत्वः जः कुं वं होः सुर तत्त्व दृश्य हो ॥ इति चोदि तमात्रे नपि लोक धातु
 सुषदे ॥ निज मंत्र स्वयं भूयात् ॥ यथोदय विधिक्र मेः ॥ अं हुं भ्यां ततो वज्र उद्धितो डव मूर्तिनः ॥ नील वर्णा म
 हा घोराः स्तब्धाला भुम राडलेः ॥ चतुर्वक्त्रं महा भीम दि षड्भुज विराजितः ॥ उमायति समाक्रम्य दिवसे स्त
 रविष्टरः ॥ मूल मुखं महा कृष्णं दक्षिणे कुराडस त्रिभम् ॥ वामं रक्तं महा भीमं पश्चिमं कनकोच्चलं ॥ पूर्वा

१६

बुध समा युक्तं त्रिनेत्रै लु विराजितः ॥ प्रताली ठय द स्पं तु घरो स हसिताननं ॥ तस्य प्रज्ञा कारही रक्त वर्णा महेज्जला हि भु
 जैकाननः ॥ दि आ वज्र नर क पारणी भगवतो चतुर्मुखा दधिष्ठानं ॥ उं भुं भनि स भनि हुं हुं फट् ॥ ओं गृ २ हुं हुं फट् ॥
 अं गृ २ हुं हुं फट् ॥ अं आ नय हो भगवन् विद्या राज हुं हुं फट् ॥ विजो म नः ॥ अं धर्म धातु स्वभावात्मको हुं मिति
 सेवा ॥ अं ह वज्र सत्व हृदये ॥ अं नम हि वैरोचनं शिरसि ॥ अं स्वाहा ॥ अं अमृत तेश्वर ॥ शिखायां ॥ अं वी घट्टे श्री
 हेरुकः कक्षदयं ॥ अं हुं हुं होः वज्र सूर्य चक्षु दयं ॥ अं हुं फट् हुं हय ग्रीव सर्व भू स्वस्त्रं ॥ अं वं वज्र कारही नाभौ
 ॥ अं हां यो यामिनी हृदये ॥ अं हुं मो मोहिनी ललाटे ॥ अं हुं हुं संचारिनी शिरसि ॥ अं हुं हुं संत्रासनी शिरायां

उफट २ देव्यासर्वांगेषु इत्युपासाधनं ॥ हृदि कुंकारेण चंद्रस्य चित्रवज्र ॥ अं हुं हं २ फट् ॥ वाग्वज्रकंठे ॥ अं श्री वज्रहे
 २ रुक् कुं फट् डाकिनी जालसंवरं स्वार ॥ ललाटे कायवज्र ॥ अं सर्ववृद्ध डाकिनी ये वज्रवर्गा नीये हं २ फट् ॥ देव्या हृद
 यं ॥ अं चोरी हुं २ फट् ॥ कंठे ॥ अं वज्रवैरोचनी ये स्वार ॥ ललाटे ॥ शिरसि अं कारं हृदये हुं कारं किंजल्कभाः का
 रं ॥ कटिवंधोस्वाः कारं ॥ उहं युपुः कारं ॥ इति साधनं ॥ ज्ञानसमयसंभूतस्ततो वज्री इहो जने ॥ अभिकर्दधा
 त्वापश्चात् पूजासमारभेत् ॥ मंत्रसंयोगे दौलिं गेषु कारं त्यस्य नरनासिकायां ॥ वंकारं संयोगे ॥ तथा लिङ्गं वर
 टके ॥ योगिनी मंठयेत्तु धीमान् ॥ श्रुद्धकाये निरामय इत्यादि योगानामसमाधिः ॥ अं सर्वतथागतानुशागवज्र

१७

स्वभावान्मकोहं ॥ हृदि जभाभि रक्तस्य सुगतानि क्षिप्य ॥ भूर्भोर्मध्ये अवधूतयदं तथा ॥ आदिस्वरेण संयुक्तं ध्यात्वा ज्वल
 नितस्त्रिणात् ॥ अलाटचक्राहं भुमंते डाकिनीनां तथा ॥ ज्वालामाला रोगवचक्रं सर्वतोमुखं ॥ चतुर्वक्त्रं वीरसं वीरडा
 किनीय रिहते ॥ भेडीतालत्वभेदे न नाडी मार्गेण सर्वतः ॥ विभज्य स्वद्वयार्मत्री विपरीतानि योजयेत् ॥ प्रसाधयेत्पु
 योगार्थं महासुरतत्वमण्डलं ॥ सर्वोत्तरेषु डाकिनीभुवनानि भिज्जंभयंति ॥ पूर्वदिशं निलाभा डाकिनी कर्तिकरं का
 हस्ता ॥ उत्तरे मरुक्ता गौराभा मा पश्चिमे रक्तगौराभा खण्डोरोरानु डाकिनी ॥ दक्षिणे सीतपीताभा हृदिनी ॥ सर्वाग्रभाः
 सर्वोपरि कर्तिकपालहस्ता ज्वलदुर्धकेशाः सर्वालङ्कारभूषिताः ॥ नयमानस्थिताः त्रिनेत्रा एकवक्त्राः ॥ कपाले पुरु

लिङ्गं गारमनुजगोविधिनाः ॥ विदिशेननुचत्वारपञ्चान्नरकरोटका ॥ बुद्धविंबोपसोभिताः ॥ सेश्वरेणसमंन्विताः ॥ पुच्छीरम
 लमेशिरसिखण्डकपालिनः ॥ पचण्डानखदन्तावहाः ॥ जालंधरेसिखायांमहाकफालचण्डाक्षीकेशरोमावहाः ॥ ओ
 ष्णायनदक्षिराकर्णकंकालप्रभावतीत्वग्मलावहाः ॥ अर्बुदेःपृष्ठवंशेतुविकटदंष्ट्रीमालासायिनितावहाः ॥ पूर्वदि
 दिक्षुविलोमतः ॥ गोदावर्ज्यावामकर्णोत्तुरावेरिणविरमति ॥ नरुवहति सर्वदा ॥ रामेश्वरीभुमरागामिताभाखर्व
 नीअस्थिमालावहाः ॥ देवीकोटेचक्षुद्वयेचक्षुप्रभलंकेश्वशिवर्तवहति ॥ मालवेवाहुमलेवचदेहदूमछायां ॥
 हृद्यण्डजावहाः ॥ हेशामादौविदिक्षुविलोमतः ॥ चित्तचक्रस्यखचर्मसमायाम्यवस्थिताः ॥ कामरूपेतथा

१८

कक्षौकुलिकरेणवती ॥ चक्षुर्वहति सानित्य ॥ ओडेसनयुगलेवजुजटिलमहामैस्वापितावहा ॥ नाभौत्रिशनौमहा
 वीरवायुव्येगाफुफुसावहा ॥ कोसलेनासिकायावजुङ्कारसराभक्षी ॥ अत्रमालावहा ॥ पूर्वदिक्षुकर्लिगेमुखसु
 भडस्यामादेवी ॥ पार्श्वतंत्रसमारब्धा ॥ लंपालकण्ठेवजुभडमुभडा ॥ उदरंवहतिगर्दभकांश्चिहृदयेमहामैख
 ह्यकर्णविष्टावहा ॥ हिमालयेमदेविरूपाक्षखगाननासीमन्तमध्यगा ॥ पूर्वाविदिक्षु ॥ वाक्चक्रस्यभग्या ॥
 समायाम्यस्थिताः ॥ पुताधिसिनीलिङ्गेमहावलचक्रवेगा ॥ श्लेषांवरुतिसर्वदा ॥ गुरुदेवताउदेसुरत्नवजुखण्ड
 रोहा ॥ ययंवहतिनित्यसः ॥ उरुःसौराष्ट्रेतुह्यग्रीवसौरिडनीरक्तवहस्युकीर्तिताः ॥ जंघद्वयंतुसुवर्गादीपेआ

काशगर्भः ॥ चक्रवर्मिणी प्रसवेदवरा ॥ पूर्वदिक्षु ॥ अङ्गुल्यो नगरे माल्यालि सुवीर्यमेदावरा ॥ पारदप्रेतुसिंधुदेशे यमन
 तेश्वरमहाबला ॥ अश्रुवहतिनित्यं ॥ अङ्गुल्युमरौ वैरोचनचक्रवर्तिनी रवेतावरा ॥ जानैकुलतायां ॥ वज्रसत्त्वमहावी
 र्या ॥ बालसिंहानवाहिनी ॥ पूर्ववन्निदिक्षु ॥ कथयवाक्कस्य पातलवासिमः समापतो व्यवस्थिता ॥ पूर्वदारेका का
 स्या ॥ उत्तरे डलु कास्या ॥ पश्चिमेश्वानास्या ॥ सकलास्या दक्षिणे ॥ डाकिन्या दिवर्गचिह्नान्विता ॥ सवारुढाः ज्वल
 दीप्ताः ॥ सर्वविकृतानना ॥ अनुलोमविलोमेन दूतयः संव्यवस्थिताः ॥ यान्चके यमदातन्व नैत्रनेयम इति च
 ॥ वायव्यम इति च ॥ ऐशान्यायममथनाचैव ॥ दोदौ वर्गमनोहरा ॥ पूर्ववत्सवारुढा श्रीहेरुकादयो वीराः वज्र

९८

घण्टालिङ्गनकराः सर्वदेवः कर्तिकपालहस्ता ॥ शृङ्गादिशान्विताः ॥ सवारुढाः ज्वलदीप्ता सूर्यस्यातारा अन्वि
 ताः ॥ त्रिनेत्राः दंष्ट्राकरालाः कपालमालाविभूषिता ॥ अनेन रश्मिहरावरा ॥ भुकुटीतरंगकुटिलकमक्षदंष्ट्राकाका
 स्यादयः समारम्भात् ॥ व्याघ्रजिनां वरधारिणः ॥ कंठिकाचूडकेयुरं वज्रसत्त्वचक्राडलं ॥ घण्टालंकृतशिरो
 मालापादयो पुष्पलालथा ॥ प्रतालीढा पदस्याश्चतुर्विंशत्योर्द्वीराः ॥ श्रीहेरुकास्यांगसंभवा ॥ चतुर्विंशति
 डाकिन्यो वाराह्यांगसंभवा ॥ ज्ञानमयसंभूतस्ततो वज्री इहोच्यते ॥ अभिषेकयदध्यात्वा पश्चात्पूजा समाप्तेन
 ॥ इति पूर्ववत्सर्वकर्तव्यं ॥ इदानीं सप्तत्रिंशद्विधा शिवाधर्मा देवतायोगेन स्थापनीयाः ॥ कायानुसृत्युपस्था

पनंशकिनी. वेदनानुसृत्य स्थानं लम्बा ॥ धर्मानुसृत्य पस्थानं खराडरोह ॥ चित्तानुसृत्य पस्थानं हृषिणी ॥ छंदः
 शोपादपचराडा. वीर्यमश्रुत्यादचराडाक्षी ॥ सिमांसाश्रुत्यादप्रभावती ॥ चित्तमश्रुत्यादः महानासा ॥ भुजेंद्रियं वी
 वीर्यमती. वीर्यमश्रुत्यादचराडाक्षी ॥ सिमांसाश्रुत्यादप्रभावती ॥ चित्तमश्रुत्यादः महानासा ॥ भुजेंद्रियं वी
 भैरवा. वीर्यमश्रुत्यादचराडाक्षी ॥ सिमांसाश्रुत्यादप्रभावती ॥ चित्तमश्रुत्यादः महानासा ॥ भुजेंद्रियं वी
 गंह्यकर्ता ॥ वीर्यमश्रुत्यादचराडाक्षी ॥ सिमांसाश्रुत्यादप्रभावती ॥ चित्तमश्रुत्यादः महानासा ॥ भुजेंद्रियं वी
 यमश्रुत्यादचराडाक्षी ॥ सिमांसाश्रुत्यादप्रभावती ॥ चित्तमश्रुत्यादः महानासा ॥ भुजेंद्रियं वी

२०

लचक्रवर्तिनी ॥ संम्यग्वाकमहावीर्या ॥ संम्यक्कर्माताकाकाश्या ॥ संम्यग्जीवतुलकास्या ॥ संम्यग्व्यापामुखानास्या ॥ संम्यक्
 स्मृतिभूकलास्या ॥ अनुसृजानां कुशलानां धर्मानां प्रवाहरां यमदृष्टिनी ॥ अनुसृजानां कुशलानां धर्मानां अनुसादनयम
 मधनीचेति ॥ इत्याह भगवानुवच ॥ सप्तविंशदोषिणाक्षिका धर्माणां देवताविभुधि ॥ ह्यमधगतं यमं भयपन्नसकृत्
 कं ॥ तस्य मध्ये स्थितानां तैलहिस्ररूपिका ॥ कदलीपुष्पसंकाशं लवमानात्त्वधोमुखी ॥ तस्य मध्ये स्थितो वीरासर्षपसू
 त्रमात्रकं ॥ हुंकारमनाहृतो बीजं सर्वतंतुषारमन्त्रिभं ॥ वसन्तमिति विख्यातो देहिनां हृदि नंदन ॥ वडवानलस्वरूपानु
 वाराही तिलकामता ॥ कर्ममोहना निर्दूता ज्वलनी रुनाभि मराडले ॥ वसन्तप्राप्य संतुला समापत्वा वेवस्थिता ॥ सध्वशी

हेरुकोवीरोवसंततिलकोमते ॥ भूततात्पर्यमादाय संस्थिताः सचराचरे ॥ कायवाक्चित्तभेदेन त्रिविधं वारनिर्गमे गत्या
 गतिकरोत्येषः सर्वदेहव्यवस्थितः ॥ नाभावकाररूपेण हृत्स्वस्तुपकीर्तितः ॥ हृदयेऽपि हंकारोत्येषः सर्वदेहव्यवस्थितः ॥
 कण्ठे चोकाररूपेण त्रिमात्रज्ञोऽप्येते ॥ ललाटे तु कंकारो लोनादो विंदुमनाहतः ॥ पृथिव्यादिमहाभूतं चतुःचक्रप्रभेदतः
 चतुसंध्यामधिस्थाप्य चतुःपद्मसुभवं ॥ चतुरांगं दहूपेण चतुर्योगपरायणं ॥ परमानंदरूपेण जियाकारकभावनः ॥
 श्रीवज्रसत्वरूपेण क्रीडंति ह्यधोमुखं ॥ दलानां चतुःशेषचतुर्दिक्षु व्यवस्थिताः ॥ चतस्रो भूतनाथस्तैलवह्नि
 स्वरूपमाश्रिताः ॥ अपराकायवाक्चित्तभेदेन चतुर्विंशतिसमुदाहृताः ॥ षोडशभिर्मिमाश्रित्य स्थानका ये समा

२१

श्रिताः ॥ काकास्यादियथा पूर्वाद्यानं यो दिवि भुजिकाः ॥ इमा रूभगवान् वज्री मुद्रां हेतुं ॥ दशद्वयविचिंसादौ अकारजक
 रोटके ॥ ज्वनं तापयनं कुर्यात् ॥ अनिलानलमराडलं ॥ आग्नेयक्षरसंयुक्तं ध्यात्वा ज्वलति तत्क्षणात् ॥ विपरीताक्षरसंयो
 गं तत्र मंत्रविभावयेत् ॥ ॐ कण्ठदिपितं सर्वत्रितत्त्वसमुदाहृता ॥ एतज्जावयेदे विद्वद्व्यसिद्धिफलप्रदः ॥ अनेन
 योगसिद्धिः स्यात्फलं यं प्रवर्तते ॥ ८६० ॥

२२

आश्विन
 २६२७
 २२५

